

§ Preuzeto iz elektronske pravne baze Paragraf Lex §

PRAVILNIK

O UNUTRAŠNJEM REDU U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

("Sl. list SRJ", br. 16/2000 i "Sl. list SCG", br. 1/2003 - Ustavna povelja)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se unutrašnji red na mestima koja su predviđena za pristup i kretanje na železničkom području i u vozovima, prava, dužnosti i odgovornosti ovlašćenih železničkih radnika za uspostavljanje i sprečavanje narušavanja unutrašnjeg reda u železničkom saobraćaju, kao i vršenje službenih radnji nadležnih organa.

Član 2

Službena radnja je uviđaj nadležnih organa prilikom vanrednog događaja na železničkom području, zatim pregled, održavanje i opravka telekomunikacionih, energetske, signalno-sigurnosne postrojenja i kablova i vodovodnih, kanalizacionih i drugih uređaja koji se nalaze na železničkom području u skladu s ovim pravilnikom.

Član 3

Pristup i kretanje lica i drumskih vozila na železničkom području dozvoljeni su samo na mestima koja su za to određena i u vreme koje odredi železničko-transportno preduzeće.

Sva lica koja se nađu na mestima predviđenim za pristup i kretanje na železničkom području ili u vozovima dužna su da se pridržavaju unutrašnjeg reda propisanog ovim pravilnikom, kao i da se ponašaju u skladu sa istaknutim natpisima, upozorenjima, simbolima i sl.

Član 4

Železnički radnici i radnici preduzeća koji rade za potrebe železničkog transportnog preduzeća mogu izvršavati određene radove na pruzi, u tunelu, na mostu ili drugom objektu, postrojenju ili uređaju na pruzi ili u području železničke stanice samo po prethodnom obaveštavanju železničkog transportnog preduzeća koje vrši saobraćaj na odnosnoj pruzi i u skladu sa odobrenjem o vremenu i uslovima izvršenja tih radova.

Lica ili organi, preduzeća ili ustanove izvan jugoslovenskih železnica mogu izvršavati određene radove na železničkom području samo po prethodnom odobrenju železničkog transportnog preduzeća na čijem području se radovi preduzimaju, u skladu s odobrenjem o vremenu i uslovima neophodnim za izvršenje tih radova.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne odnose se na pripadnike organa unutrašnjih poslova i organa Vojske Jugoslavije kada treba da izvrše određenu službenu radnju, da pristupe železničkom području ili da se kreću na njemu u vezi s obavljanjem poslova.

Organima suda, osoblju stanica hitne pomoći, pripadnicima vatrogasnih jedinica, organima Vojske Jugoslavije, pripadnicima civilne zaštite, carinskim organima i drugim nadležnim državnim organima, kad treba da izvrše određenu službenu radnju u slučaju udesa ili nezgode, smrti ili povrede lica nastalih u vanrednim događajima, dozvoljeni su pristup i kretanje na železničkom području i na mestima koja nisu predviđena za pristup i kretanje uz prethodno obaveštenje najbliže železničke stanice.

Član 5

Pristup železničkim objektima i kretanje na železničkom području organizovanih grupa lica radi razgledanja, studenata i učenika srednjih škola pri izvođenju praktične nastave, kao i pristup određenim objektima licima koja nisu državljani Savezne Republike Jugoslavije, dozvoljeni su samo na osnovu pismenog odobrenja železničkog transportnog preduzeća i u skladu s tim odobrenjem.

Filmovi, filmske i druge reportaže mogu se snimati na železničkom području i u vozovima samo na osnovu pismenog odobrenja železničkog transportnog preduzeća.

Ostalim licima se izuzetno može dozvoliti pristup i kretanje na železničkom području i na mestima koja nisu predviđena za pristup i kretanje uz prethodno pismeno odobrenje železničkog transportnog preduzeća koje vrši saobraćaj na odnosnoj pruzi, pod uslovima i na način određenim opštim aktom železničkog transportnog preduzeća.

Član 6

Železničko osoblje dužno je da se pridržava utvrđenih pravila o regulisanju i vršenju železničkog saobraćaja, odredaba o upotrebi železničkih signala, pravila o održavanju železničkih pruga i železničkih vozila i odredaba ovog pravilnika.

Član 7

Licima koja se kreću na železničkom području ili se nalaze u vozu za prevoz putnika i stvari nije dozvoljeno:

- 1) kretanje kolosekom ili u neposrednoj blizini koloseka;
- 2) stajanje ili kretanje suviše blizu voza koji je u pokretu;
- 3) stajanje na koloseku kada se očekuje dolazak voza ili se u stanici manevriše;
- 4) zadržavanje u prostoru između magacina (skladišta) ili utovarno-istovarne rampe i vozila koja se kreću ili će se pokrenuti;
- 5) stajanje pored ostalih rampi, zgrada, potpornih zidova, skela i drugih objekata ako nema dovoljno slobodnog prostora prilikom prolaska vozila;
- 6) prelaženje preko železničkog mosta i prolaženje kroz tunel;
- 7) sedenje ili stajanje na otvorenim vratima ili stepenicama vozila, bez obzira na to da li se vozilo kreće ili miruje;
- 8) prelaženje preko koloseka na mestima koja nisu za to predviđena;
- 9) prelaženje između dva dela voza ili grupe vozila koja se kreću jedna prema drugima, kao i ispred vozila koja se kreću;
- 10) prelaženje preko odbojnika i provlačenje ispod njih dok je voz ili grupa vozila u pokretu, kao i uspravno prolaženje između naspramnih odbojnika;

11) skakanje na stepenice, udružne daske i kolske platforme i sa njih dok se vozilo kreće.

Na elektrificiranim prugama nije dozvoljeno:

1) dodirivanje telom ili predmetom metalne konstrukcije koja nosi kontaktnu mrežu, stub, portal i sl., kao i delove za njihovo pričvršćivanje;

2) prilaženje bliže od 15 metara do mesta gde je otkinut kontaktni vod dotakao zemlju, kao i zalaženje ili zadiranje bilo kakvim predmetom u zonu opasnosti kontaktnog voda koja iznosi dva metra u prečniku od dela kontaktnog voda koji je pod naponom;

3) penjanje na krov vozila ili na tovar na otvorenom vozilu kad vozilo stoji na koloseku koji iznad sebe ima kontaktnu mrežu pod naponom, dok se vod ne isključi i uzemlji;

4) prskanje vodom ili drugom tečnošću metalne konstrukcije koja nosi kontaktnu mrežu, kao i naslanjanje i slaganje materijala na stubove kontaktne mreže;

5) prelaženje preko pruge i koloseka i drugih mesta i objekata ako je prelaz zabranjen i označen jednim od natpisa: "zabranjeno hodanje prugom - opasno po život", "zabranjen pristup - opasno po život", "zabranjeno dirati - opasno po život" ili sličnim natpisom.

Član 8

Ovlašćeni železnički radnici za održavanje unutrašnjeg reda dužni su da sarađuju s organima unutrašnjih poslova i drugim organima ovlašćenim za sprovođenje javnog reda radi održavanja unutrašnjeg reda u železničkom saobraćaju.

II PRISTUP, ZADRŽAVANJE I KRETANJE NA ŽELEZNIČKOM PODRUČJU

Član 9

Radi korišćenja železničkih usluga u vezi s prevozom putnika, prtljaga, ekspresnih pošiljaka i stvari dozvoljeni su pristup, zadržavanje i kretanje na železničkom području, i to:

1) na železničkoj stanici:

- u čekaonicama, vestibilima, na peronima i drugim prostorijama određenim za putnike;

- u magacinu, u prostorijama, odnosno na mestima određenim za prijem na prevoz i izdavanje prispelih stvari, drugim magacinskim prostorijama određenim za pristup lica i na prostoru na kome se nalaze istovarno-utovarni koloseci;

2) u vozovima za prevoz putnika i prtljaga:

- od polazne do usputne stanice putnika, odnosno krajnje stanice voza, i to u odeljcima ili hodniku kola za prevoz putnika;

3) na pristupnim putevima određenim za kretanje lica na železničkom području.

U pružnom pojasu železničke pruge dozvoljen je pristup i zadržavanje samo licima iz čl. 4. i 5. ovog pravilnika.

Pratioci životinja i selidbenih ili drugih stvari o kojima se treba starati za vreme prevoza, u skladu sa železničkim propisima, mogu se kretati na području železničke stanice samo radi pribavljanja hrane i vode za životinje, doleđivanja, obezbeđenja tovara ili obavljanja drugih radnji u vezi s pošiljkom koju prate, pod uslovom da su ih otpravne stanice snabdele propisanom legitimacijom za pratioca koju, na zahtev ovlašćenog železničkog radnika, moraju pokazati. Za vreme prevoza pratioci se nalaze u kolima za prevoz putnika ili u službenim ili drugim kolima teretnih vozova.

Član 10

Pristup i zadržavanje na području železničke stanice dozvoljeni su samo u radno vreme stanice. U stajalištu i u stanici s ograničenim radnim vremenom, u vremenu kad one ne rade, dozvoljen je pristup i zadržavanje samo u vreme dolaska, odnosno polaska voza za prevoz putnika.

Pristup i zadržavanje u čekaonicama, na peronima i u drugim prostorijama namenjenim putnicima dozvoljeni su samo putnicima i licima koji dočekuju ili ispraćaju putnike. To svojstvo dokazuje se važećom voznom ispravom, peronskom kartom ili drugom ispravom koja daje pravo pristupa i zadržavanja na tim mestima. Lica koja ne putuju moraju imati peronsku kartu u svim stanicama u kojima je organizovana prodaja tih karata.

Pristup i zadržavanje u čekaonicama i drugim prostorijama namenjenim putnicima dozvoljeni su i licima kojima je potrebno obaveštenje u vezi s putovanjem ili prevozom stvari.

Član 11

U stanicama u kojima putnici prelaze iz jednog voza u drugi dozvoljeno je zadržavanje putnika u prostorijama za to namenjenim do polaska voza kojim nastavljaju dalje putovanje, osim u vreme određeno za čišćenje i uređenje tih prostorija.

Član 12

Bez vozne isprave ili peronske karte u čekaonicama i na peronu mogu se zadržavati:

1) deca do dvanaeste godine života ako njihov pratilac ima voznu ispravu ili peronsku kartu;

- 2) lica koja obavljaju službenu radnju iz člana 4. ovog pravilnika, kao i lica koja na osnovu ugovora sa železničkim transportnim preduzećem pružaju usluge u vozu ili na staničnom području;
- 3) železnički radnici i železnički penzioneri, kao i članovi njihovih porodica, ako to svojstvo dokažu legitimacijom za povlašćenu vožnju na jugoslovenskim železnicama ili FIP-legitimacijom;
- 4) dežurni organi unutrašnjih poslova, inspekcijски i carinski organi i vojna lica kad obavljaju službenu radnju u stanicama;
- 5) radnici poštansko-telegrafsko-telefonskog preduzeća kad obavljaju službenu radnju u stanicama u vezi s prijemom i otpremom pošte;
- 6) lica koja učestvuju u dočeku ili ispraćaju funkcionera i delegacija.

Član 13

Zadržavanje putnika i drugih lica u čekaonicama i drugim prostorijama za to namenjenim dozvoljeno je 60 minuta pre dolaska, odnosno polaska voza po redu vožnje i 15 minuta posle dolaska voza.

Izlaz putnika i drugih lica na perone u polaznoj stanici voza dozvoljen je 60 minuta pre polaska voza, i 20 minuta u stanicama u kojima se voz kraće zadržava. Zadržavanje na peronu posle odlaska voza dozvoljeno je do 15 minuta.

U stanicama u kojima postoje podzemni prolazi ili pristupni mostovi na perone, ulaz na peron i izlaz s perona dozvoljeni su samo tim putem. Prelaz preko staničnih koloseka u tim stanicama i u stanicama s čeonim peronima nije dozvoljen.

U stanicama i stajalištima u kojima se po izlasku iz voza ili radi ulaska u voz mora preći preko koloseka, prelaz preko koloseka dozvoljen je samo ako se na tom koloseku ne nalazi voz. Ako se na koloseku nalazi voz, prelaz je dozvoljen samo na mestima koja su za to predviđena.

Mesto na kome je dozvoljen ulaz na peron i izlaz s perona mora biti vidno obeleženo.

Ulaz putnika u voz i izlaz putnika iz voza u stanicama i stajalištima dozvoljen je samo sa strane na kojoj se nalazi stanična zgrada, odnosno sa strane na kojoj je peron. Izuzetno, na stajalištu dvokolosečne i paralelne pruge, ulaz putnika u voz i izlaz putnika iz voza dozvoljeni su samo na suprotnoj strani drugog susednog koloseka dvokolosečne, odnosno paralelne pruge ili na strani na kojoj se nalazi peron sa prelazom iznad ili ispod pruge.

Član 14

Čekaonicu prvog razreda mogu koristiti samo putnici s voznom ispravom prvog razreda, kao i njihovi pratioci s peronskim kartama.

Čekaonicu za majke i decu mogu koristiti samo majke sa decom, trudnice i pratioci dece do navršene sedme godine. Jedno dete može imati najviše dva pratioca.

Čekaonicu za đake mogu koristiti samo đaci osnovnih i srednjih škola i studenti viših i visokih škola i fakulteta.

Čekaonicu za vojnike mogu koristiti samo lica koja imaju status vojnog lica.

Član 15

U prostorije namenjene putnicima dopušteno je unositi predmete i ručni prtljag, koje je putnik dužan sam da čuva.

U prostorije namenjene putnicima ne smeju se unositi:

- 1) eksplozivne materije (čvrste i tečne materije ili njihove smeše i predmeti koji hemijskom reakcijom proizvode gas, toplotu i pritisak, koji u kratkom vremenu razaraju okolinu, uz sporedne efekte dima i zvuka);
- 2) zbijeni gasovi, gasovi pretvoreni u tečnost ili rastvoreni pod pritiskom (gasovi pod pritiskom u zatvorenim sudovima bilo da su gasoviti - sabijeni, komprimovani, tečni - sabijeni i duboko zaleđeni ili rastvoreni pod pritiskom u pogodnom rastvaraču);
- 3) zapaljive tečne materije (tečne materije s tačkom paljenja ispod 100 °C, koje se mogu upaliti i na običnoj temperaturi, odnosno ispod 50 °C);
- 4) zapaljive čvrste materije (čvrste materije koje se lako pale varnicom - iskrom);
- 5) samozapaljive materije (materije koje se u dodiru s vazduhom zapale same od sebe);
- 6) materije koje u dodiru sa vodom razvijaju zapaljive gasove;
- 7) materije koje prouzrokuju paljenje drugih materija (oksidacijom, ali pri tome same ne sagorevaju);
- 8) organski peroksidi koji se pod određenim uslovima raspadaju, što izaziva paljenje drugih materija, a nije isključeno i sagorevanje materije koja je izazvala oksidaciju;
- 9) otrovne materije koje u maloj količini, jednim dejstvom i veoma brzo mogu da oštete zdravlje čoveka ili da izazovu smrt udisanjem, upijanjem preko kože ili preko organa za varenje;
- 10) zarazne i štetne materije koje mogu biti uzrok zaraze i epidemije, a mogu imati neprijatan miris i slično;

11) radioaktivne materije;

12) korozivne (nagrizajuće) materije (materije koje svojim hemijskim dejstvom oštećuju kožu, sluzokožu ili oči);

13) razne opasne materije i predmeti (materije u prahu koje udisanjem ugrožavaju zdravlje, kao i materije koje pri požaru razvijaju otrovne gasove).

Član 16

Putnici i druga lica mogu u stanične prostorije namenjene putnicima i u vozove unositi male pripitomljene životinje ako to nije u suprotnosti s veterinarskim, sanitarnim ili drugim propisima i ako su te životinje zatvorene u kaveze, kutije i sl.

Psi koje sa sobom vode putnici i druga lica moraju imati korpu koja sprečava ujedanje i moraju se držati na kaišu (uzici, lancu itd.) a njihov vlasnik mora posedovati dokumenta o izvršenoj vakcinaciji.

Član 17

U stanične prostorije ne smeju ulaziti ili se unositi lica obolela, odnosno lica za koja se sumnja da su obolela od jedne od sledećih zaraznih bolesti, a naročito:

1) aktivne tuberkuloze (*Tuberculosis activa*);

2) besnila (*Rabies-Lyssa*);

3) borelioze (*Boreliosis*);

- 4) Brill-Zinsserove bolesi (*Morbus Brill-Zinsseri*);
- 5) bruceloze (*Brucellosis*);
- 6) antraksta (*Anthrax*);
- 7) crvenke - rubeole (*Rubella*);
- 8) poliomijelitisa - dečje paralize (*Poliomyelitis*);
- 9) difterije (*Diphtheria*);
- 10) dizenterije (*Dysenteria bacillaris*);
- 11) ehinokokoze (*Echinococcosis*);
- 12) enterokolitisa (*Enterocolitis*);
- 13) gonoreje (*Gonorrhoea*);
- 14) gripa (*Influenza*);
- 15) lepre - gube (*Lepa*);
- 16) infektivne mononukleoze (*Mononucleosis infectiosa*);
- 17) kolere (*Cholera*);

- 18) kuge (*Pestis*);
- 19) hlamidioze (*Chlamydia*);
- 20) lajšmanijaze (*Leishmaniiasis*);
- 21) legioneloze (*Legionellosis*);
- 22) leptospiroze (*Leptospiroses*);
- 23) malarije (*Malaria*);
- 24) malih boginja - morbile (*Morbilli*);
- 25) virusnog meningitisa (*Meningitis virosa*);
- 26) ovčijih boginja - varičela (*Varicella*);
- 27) pegavog tifusa (*Typhus exanthematicus*);
- 28) kju-groznice (*Q-febris*);
- 29) povratne groznice (*Febris recurrens*);
- 30) salmoneloze (*Salmonellosis*);
- 31) sifilisa - luesa (*Syphilis-Lues*);

32) HIV-bolesti (*Morbus HIV*);

33) streptokokne upale ždrela (*Angina streptococcica*);

34) šarlaha (*Scarlatina*);

35) šuge (*Scabies*);

36) tetanusa (*Tetanus*);

37) trbušnog tifusa (*Typhus abdominalis*);

38) trihineloze (*Trichinellosis*);

39) tularemije (*Tularemia*);

40) velikih boginja (*Variola vera*);

41) velikog kašlja (*Pertussis*);

42) hepatitisa (*Hepatitis*);

43) virusne hemoragičke groznice (*Ferbis haemorrhagicae virosae*);

44) virusnog meningitisa (*Meningitis virosa*);

45) zaraznog trovanja hranom prouzrokovanog bakterijama, osim salmoneloze (*Toxinfectio alimentaris*);

46) zaraznog zapaljenja mozga (*Encephalitis*);

47) zauški - zaušci (*Parotitis epidemica-mumps*);

48) žute groznice (*Febris flava*).

Član 18

Pristup i zadržavanje u magacinskim prostorijama i na magacinskom području dozvoljeni su samo u prostorijama, odnosno na mestima određenim za prijem i izdavanje stvari i na mestima određenim za prijem i izdavanje stvari i na mestima određenim za rad s korisnicima železničkih usluga. Zadržavanje na tim mestima dozvoljeno je samo u radno vreme magacina, i to licima koja primaju prispele stvari, predaju stvari na prevoz ili obavljaju druge poslove u vezi s prijemom i predajom stvari kao što su: naručivanje kola, prisustvovanje carinskom pregledu pošiljaka, utovar i istovar denčanih i kolskih pošiljaka, popravka tovara, istovar pretega i sl.

Član 19

Preko pruge se može prelaziti samo na određenim mestima - putnim, odnosno pešačkim prelazima.

Stanični koloseci se mogu prelaziti samo preko uređenih mostova (nadvožnjaka, pasarela), podzemnih prolaza ili na drugim mestima koja su za to određena.

Kretanje prugom i staničnim kolosecima i zadržavanje na tim mestima nije dozvoljeno, osim u slučajevima iz čl. 4. i 5. ovog pravilnika.

III PRISTUP, PREVOZ I ZADRŽAVANJE U VOZOVIMA ZA PREVOZ PUTNIKA

Član 20

Pristup, prevoz i zadržavanje u vozovima za prevoz putnika dozvoljeni su licima s voznom ispravom. Lica bez vozne isprave mogu ući u voz i zadržavati se u vozu za prevoz putnika samo ako svoju nameru da putuju saopšte kondukeru.

Lica koja ne putuju mogu ući u voz zajedno s licima koja putuju radi pružanja pomoći u vezi sa smeštajem samo ako se voz zadržava u stanici toliko da mogu izaći iz voza najkasnije u roku od pet minuta pre njegovog polaska.

Putnik može zauzeti jedno slobodno sedište u razredu za koji ima voznu ispravu. U vozovima i kolima s obaveznom rezervacijom sedišta putnik može zauzeti samo ono sedište i u onim kolima koji su naznačeni u potvrdi o rezervaciji sedišta.

U slučaju spora u vezi sa sedištem konduker je dužan da svakom putniku odredi sedište ako u vozu ima još slobodnih mesta, s tim da prednost imaju lica s rezervacijom, invalidi, majke sa decom, bolesna i starija lica.

Ako su u vozu predviđena posebna sedišta, odeljak ili kola za određenu kategoriju putnika, njih mogu koristiti samo ti putnici. Ako takvih putnika nema, ta mesta mogu zauzeti i drugi putnici.

U kolima, odnosno u odeljku za nepušače nije dozvoljeno pušenje ni uz pristanak svih saputnika.

Član 21

Lica obolela, odnosno lica za koja se sumnja da su obolela od jedne od zaraznih bolesti navedenih u članu 17. ovog pravilnika ne smeju se prevoziti sa ostalim putnicima. Ta lica mogu se prevoziti samo pod uslovima i na način koji onemogućuju širenje zaraze, o čemu odluku donose nadležni zdravstveni organi određeni posebnim propisima.

Lica za koja se sumnja da su obolela od kolere, kuge, velikih boginja ili pegavca ne smeju se prevoziti železničkim prevoznim sredstvima.

Član 22

Lica pod dejstvom alkohola i opojnih droga i ostala lica koja svojim ponašanjem uznemiravaju putnike i druga lica na peronu i u staničnim prostorijama, lica koja neovlašćeno prikupljaju dobrovoljne priloge, kao i lica koja se ne pridržavaju propisa o javnom redu i unutrašnjem redu u železničkom saobraćaju neće se primati u voz radi prevoza iako imaju važeću voznu ispravu.

Putnici koji se za vreme prevoza ponašaju na način iz stava 1. ovog člana mogu se, ako ni posle opomene konduktera ili ovlašćenog železničkog radnika ne prestanu sa takvim ponašanjem, isključiti iz daljeg prevoza u prvoj narednoj stanici u kojoj se voz redovno zadržava.

Član 23

U vozovima za prevoz putnika, kao i prostorijama za putnike na železničkim stanicama - zabranjeno je prosjačenje, kockanje, sviranje i pevanje za novac, prodaja suvenira, prehrambenih proizvoda i alkoholnih pića, menjanje valute, itd. Takva lica, ako ni posle opomene konduktera ili ovlašćenog železničkog radnika ne prestanu s vršenjem neke od navedenih radnji, isključiće se iz daljeg prevoza u prvoj narednoj stanici u kojoj se voz redovno zadržava.

Radnici preduzeća koji na osnovu ugovora sa železničkim transportnim preduzećem imaju pravo da prodaju piće i hranu po vozovima, menjaju valutu i obavljaju druge poslove, dužni su da, na zahtev konduktera ili ovlašćenog železničkog radnika, pokažu legitimaciju ili drugu ispravu koja im daje pravo da obavljaju te poslove.

Član 24

U putnička kola zabranjeno je unošenje prtljaga koji sadrži materije ili predmete kojima bi se mogla ugroziti bezbednost putnika i drugih lica ili im se naneti šteta, kao i predmete iz člana 15. stav 2. ovog pravilnika.

Odredbe člana 16. st. 1. i 2. ovog pravilnika odnose se i na prevoz životinja u vozovima za prevoz putnika.

IV MERE ZA ODRŽAVANJE UNUTRAŠNJEG REDA NA ŽELEZNICI RADI BEZBEDNOG I UREDNOG ODVIJANJA ŽELEZNIČKOG SAOBRAĆAJA I OČUVANJA LIČNE BEZBEDNOSTI PUTNIKA I DRUGIH LICA

Član 25

Na području železničke stanice, u vozovima za prevoz putnika i na drugim mestima na železničkom području koja su predviđena za pristup i kretanje, sva lica su dužna da se pridržavaju unutrašnjeg reda propisanog ovim pravilnikom.

Radi bezbednog i urednog odvijanja železničkog saobraćaja i očuvanja lične bezbednosti putnika i drugih lica nije dozvoljeno:

- 1) ostavljanje predmeta pored koloseka bliže od 1,5 m od najbliže šine koloseka;
- 2) neovlašćeno menjanje položaja skretnica ili drugih uređaja kojima se obezbeđuje saobraćaj vozova ili preduzimanje neke druge slične radnje, osim one kojom bi se sprečila opasnost po sigurnost voza, bezbednost putnika ili drugih lica;
- 3) prelaženje preko železničke pruge i zadržavanje na mestima koja za to nisu određena ili nepotrebno zadržavanje na putnim ili pešačkim prelazima;

- 4) neovlašćeno hodanje ili vožnja biciklom ili drugim vozilom železničkom prugom i staničnim kolosecima ili neovlašćeno kretanje prostorom u kome je to izričito zabranjeno, odnosno dozvoljeno samo pod određenim uslovima;
- 5) prelaženje preko pruge na putnim prelazima koji su zaštićeni branicima ako su branici spuštene ili ako signalno-sigurnosni uređaj pokazuje zabranjen prelaz preko pruge;
- 6) prenošenje preko pruge naročito teških ili glomaznih predmeta ili teških vozila koja saobraćaju na putevima s posebnom dozvolom za vanredni prevoz, kao i vuča lanaca ili metalnih predmeta ako bi se time dodirivale obe šine koloseka;
- 7) prevoženje tereta drumskim vozilima i nošenje uspravljenih predmeta (motke, zastave, transparenti i sl.) koji su viši od zaštitnih vrata na putnim prelazima elektrificiranih pruga;
- 8) dodirivanje telom ili nekim predmetom stubova i ostalih delova metalnih konstrukcija kontaktne mreže elektrificiranih pruga, penjanje na vučna vozila, na kola ili na tovar na kolima ako se time ulazi u zonu opasnosti visokog napona, osim za vreme utovara i istovara iz otvorenih kola, i to samo kad se kola nalaze na utovarno-istovarnim kolosecima i u vreme kad je vozni vod isključen i uzemljen;
- 9) prskanje vodom ili drugom tečnošću stubova i ostalih delova metalnih konstrukcija kontaktne mreže, paljenje vatre u neposrednoj blizini nosećih konstrukcija i drugih delova kontaktne mreže, bacanje predmeta na provodnik, delove ili noseće konstrukcije kontaktne mreže, kao i stapanje na šine koloseka pri prelaženju pruge ili staničnog koloseka koji su elektrificirani i sedenje na šini;
- 10) zalaženje ili zadiranje predmetom u zonu opasnosti kontaktne mreže, koja iznosi dva metra u prečniku voznog voda kod monofaznog sistema 25 kV, 50 Hz ili delova kontaktne mreže koji su redovno pod naponom;
- 11) puštanje, napasanje ili teranje stoke po železničkom području, a posebno pored železničke pruge;

12) svako drugo ponašanje ili delovanje lica kojim bi se ugrozila lična bezbednost i bezbednost železničkog saobraćaja.

Član 26

Radi očuvanja bezbednosti putnika i drugih lica, udobnijeg putovanja i održavanja čistoće u prostorijama železničke stanice i vozovima za prevoz putnika, nije dozvoljeno:

- 1) uskakanje u voz i iskakanje iz voza dok je voz u pokretu, kao i ulazanje u voz i izlaženje iz voza pre nego što stane;
- 2) ulazanje u voz ili izlaženje iz voza kroz prozor kola;
- 3) ostavljanje otvorenih vrata posle ulaska u kola ili izlaska iz kola;
- 4) ulazanje u kola i izlaženje iz kola za vreme zadržavanja voza pred ulaznim signalom ili na otvorenoj pruzi;
- 5) zadržavanje na stepenicama i platformi kola, na prostoru između kola, odnosno na spojnim mostićima (spojnicama), držačima, odbojnicima i dr;
- 6) penjanje i zadržavanje na krovu kola;
- 7) prevoženje vozom koji nije namenjen za prevoz putnika, osim po odobrenju železničkog transportnog preduzeća;
- 8) unošenje predmeta navedenih u članu 15. stav 2. ovog pravilnika u prostorije namenjene putnicima, kao i u voz za prevoz putnika;
- 9) naginjanje kroz prozor i otvaranje bočnih vrata kola i naslanjanje na njih dok je voz u pokretu;

- 10) zauzimanje više sedišta u putničkim kolima nego što se poseduje voznih karata;
- 11) prljanje i oštećivanje inventara i druge opreme kola, čekaonica i drugih prostorija namenjenih putnicima;
- 12) bacanje kroz prozor kola predmeta i otpadaka ili prosipanje tečnosti;
- 13) skidanje ili cepanje sa zidova, staničnih prostorija i putničkih kola izvoda iz reda vožnje, cenovnika, voznih isprava, obaveštenja, reklama, mapa železničkih mreža i dr.;
- 14) neovlašćeno nošenje službenog odela i oznake železničkog radnika;
- 15) parkiranje motornih i drugih vozila na staničnom području na mestima koja za to nisu određena.

Član 27

Radi obezbeđivanja bezbednog i urednog odvijanja železničkog saobraćaja, odnosno obezbeđenja železničkih kapaciteta, ljudstva i stvari na železničkom području (stanica, otvorena pruga i dr.), moraju se preduzeti sledeće mere:

- 1) unutrašnje prostore u svim železničkim objektima, učiniti vizuelno potpuno preglednim. U tom cilju, iz kancelarijskih prostora, hodnika, holova, prolaza, sanitarnih čvorova, odnosno glavnih i pomoćnih prostora u voznim kapacitetima, ukloniti sve predmete koji nemaju jasno definisanu svrhu, a mogu biti pogodni za skrivanje eksplozivnih i drugih razarajućih ili isparavajućih naprava. Ovo se naročito odnosi na kontejnere u neposrednoj blizini staničnih objekata, staničnih zgrada, zgrada sa uređajima za regulisanje saobraćaja i drugih objekata železnice (magacina, radionica, depoa i slično). Svi objekti i prostori u kojima se trenutno ne odvija radni proces moraju biti zatvoreni i propisno zaštićeni;

2) po dolasku na posao, pre otpočinjanja rada, svi radnici železničkog transportnog preduzeća obavezni su da detaljno pregledaju prostor koji se odnosi na njihovo radno mesto, odnosno prostor koji im je poveren i za koji su zaduženi od strane neposrednog rukovodioca;

3) ukoliko prilikom pregleda radnik otkrije bilo kakvu napravu za koju se može pretpostaviti da je eksplozivna ili opasna na neki drugi način, iz ugroženog prostora mora odmah udaljiti sve prisutne, a o događaju usmeno obavestiti nadležnog rukovodioca. Radi uklanjanja pronađenog predmeta, nadležni rukovodilac je odgovoran za dalji postupak oko obaveštavanja područnog organa unutrašnjih poslova ili drugih organa bezbednosti;

4) ako je prilikom pregleda radnik pronašao predmet na mestu na kome nije uobičajeno da se taj predmet nalazi (zaboravljen - namerno ili slučajno - kofer, putna torba, paket, tranzistor i slično) obavezan je da ga, bez odlaganja, najkraćim putem odnese na mesto određeno za te svrhe. Ovu proceduru radnik će sprovesti u saradnji sa svojim rukovodiocem i stručnim licima nadležnog organa unutrašnjih poslova. Tom prilikom, ovakve predmete ne treba otvarati, raspakivati, uključivati, isključivati ili na bilo koji način proveravati njihov sadržaj i funkciju zato što se neke od eksplozivnih naprava upravo na takav način aktiviraju. Posle sprovedene procedure, stručna lica organa unutrašnjih poslova obaviće pregled i eventualno deaktiviranje nađenih predmeta;

5) radnici železničkog transportnog preduzeća koji su zaduženi za otvaranje i prosleđivanje prispele pošte (paketa, većih koverata i slično), dužni su da o neobičnim, neočekivanim ili nenaručenim i sumnjivim poštanskim pošiljkama odmah izveste područni organ unutrašnjih poslova. Ovakve poštanske pošiljke ne treba nipošto otvarati bez dozvole nadležnog stručnog lica;

6) radnici koji se staraju o prijemu ili izdavanju garderobe, obavezni su da prilikom prijema garderobe provere njen sadržaj. Ovo će uraditi u prisustvu vlasnika predate garderobe. Ukoliko vlasnik odbije saradnju u vezi sa navedenom radnjom, radnik na garderobi ne sme primiti prtljag na čuvanje;

7) pre uvođenja garniture voza u saobraćaj, za to određeni radnici, kao i kondukteri koji će pratiti garnituru na njenom putu, dužni su da izvrše proveru i pregled svih kola u njoj sa svim prostorima koji bi mogli biti pogodni za ostavljanje predmeta o kojima je reč.

Takođe, prilikom saobraćaja voza, kondukteri i drugo prateće osoblje (pratilac u spavaćim kolima, osoblje vagon restorana i bifea, manipulanti, vozovođe i slično) dužni su da kontrolišu prostor za koji su nadležni tokom obavljanja svojih redovnih obaveza;

8) u slučaju otkrivanja naprava ili predmeta koji mogu predstavljati opasnost, pa i očiglednih eksplozivnih predmeta tipa ručnih bombi, mina, eksplozivnih sprava sa satnim mehanizmom ili bez njega, kondukter, odnosno radnik koji je predmet pronašao, ne dirajući ga i ne istražujući njegovu sadržinu, dužan je da bez oklevanja zaustavi voz i bez izazivanja straha i panike iz ugroženih putničkih kola evakuše putnike (sa njihovim prtljagom) i ostalo ljudstvo. O nastalom događaju obaveštava mašinovođu, odnosno vozovođu koji se dalje staraju o preduzimanju neophodnih mera zaštite voza i obaveštavanju stručnih lica organa unutrašnjih poslova;

9) u slučaju primljene najave o postavljanju eksplozivne naprave na nekom od objekata železničke infrastrukture, postrojenja, uređaja ili železničkih vozila, radnik koji je najavu primio, odnosno njegov nadležni rukovodilac, dužni su da o događaju odmah obaveste nadležni područni organ unutrašnjih poslova, a do dolaska ovih lica postupaju po njihovim uputstvima i naređenjima;

10) u slučaju da je najavljeno da je eksploziv postavljen u garnituru voza koji je na putu, nadležni rukovodilac hitno preduzima mere za zaustavljanje voza i to u prvoj stanici na prevoznom putu. Ovakav voz se sprovodi na sporedan kolosek, što dalje od ljudstva i drugih kompozicija među kojima može biti i onih sa eksplozivnim, zapaljivim ili termički i hemijski osetljivim tovarom, a putnici evakušu sa svojim prtljagom bez unošenja straha i panike. Nadležni rukovodilac o događaju istovremeno obaveštava područni organ unutrašnjih poslova koji će sprovođiti odgovarajući postupak.

V LICA OVLAŠĆENA ZA ODRŽAVANJE UNUTRAŠNJEG REDA U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Član 28

Za održavanje unutrašnjeg reda propisanog ovim pravilnikom staraju se ovlašćeni železnički radnici, i to:

- 1) na železničkom području - čuvar železničkog objekta (čuvar pruge, čuvar putnog prelaza, čuvar kosine, čuvar mosta, čuvar tunela, čuvar lagane vožnje, čuvar skretnica na pruzi i dr.) redar, vratar, skretničar, saobraćajno-transportni otpremnik, odjavničar, šef pružne deonice, vođa pružnih radova, otpravnik vozova, šef stanice i rukovodilac transportno-komercijalnih poslova u stanici i njihovi pomoćnici;
- 2) u vozovima - saobraćajni kontrolor, kondukter, vozovođa, revizor vozova i vozni manevrista;
- 3) na železničkom području i u vozovima - ovlašćeni železnički radnici koje odredi železničko-transportno preduzeće.

Član 29

Ovlašćeni železnički radnici imaju pravo i dužnost da se staraju o održavanju unutrašnjeg reda i da preduzimaju potrebne mere za sprečavanje svake radnje usmerene na narušavanje unutrašnjeg reda i bezbednosti železničkog saobraćaja, putnika, drugih lica i stvari na železničkom području ili vozovima.

Ovlašćeni železnički radnici, u sprovođenju unutrašnjeg reda u železničkom saobraćaju, imaju sledeća prava i dužnosti:

- 1) da se staraju da se lica koja se nalaze na železničkom području i u vozovima pridržavaju propisanog unutrašnjeg reda;

- 2) da legitimišu lica koja se nalaze na železničkom području određenom za pristup, kretanje i zadržavanje putnika i drugih lica, kao i lica u vozovima ako narušavaju unutrašnji red i propisane mere bezbednosti i da preduzimaju potrebne mere da se ta lica udalje sa železničkog područja ili iz voza;
- 3) da legitimišu lica koja se zateknu na železničkom području koje nije određeno za pristup, kretanje i zadržavanje lica, kao i da ih udalje s tog područja;
- 4) da oduzimaju predmete koji su upotrebljeni za ugrožavanje bezbednosti železničkog saobraćaja ili za narušavanje unutrašnjeg reda na železnici. Oduzete predmete ovlašćeni železnički radnici prilažu uz pismenu prijavu;
- 5) da zahtevaju od organa unutrašnjih poslova potrebnu pomoć u sprečavanju narušavanja i uspostavljanju unutrašnjeg reda i u pridržavanju propisa o bezbednosti železničkog saobraćaja;
- 6) da neovlašćenim licima sprečavaju pristup, kretanje i zadržavanje na železničkom području koje nije određeno za putnike i druga lica;
- 7) da na odgovarajući način regulišu kretanje putnika prema blagajni, garderobi, čekaonici, obaveštajnom birou, podzemnom prolazu i izlazu na peron i sa perona;
- 8) da sprečavaju unošenje u čekaonicu i druge prostorije namenjene putnicima i u vozove za prevoz putnika predmeta koji se zbog svog obima ili iz drugog razloga navedenog u ovom pravilniku ne smeju nositi u stanične prostorije i u vozove;
- 9) da, preko neposrednog rukovodioca, podnose pismene prijave protiv lica koja su narušila unutrašnji red u železničkom saobraćaju.

Član 30

Protiv lica koja su narušila unutrašnji red u železničkom saobraćaju, pored mera predviđenih u članu 29. ovog pravilnika, može se podneti prijava nadležnom organu za vođenje prekršajnog postupka.

Prijavu iz stava 1. ovog člana podnose ovlašćeni železnički radnici železničkog transportnog preduzeća.

Druga lica odgovorna za uredno i bezbedno odvijanje železničkog saobraćaja mogu podnositi prijave zbog prekršaja samo ako ih je železničko transportno preduzeće za to ovlastilo posebnim opštim aktom.

Član 31

Ovlašćeni železnički radnici iz člana 28. ovog pravilnika za vreme rada nose službeno ili radno odelo, odnosno radni mantil ako je to propisano opštim aktom železničkog transportnog preduzeća, odnosno Zajednice jugoslovenskih železnica.

Čuvari železničkih stanica, redari i vratari u železničkim stanicama ili drugim službenim mestima na železnici moraju za vreme rada na levom rukavu nositi crvenu traku sa železničkim znakom.

Član 32

Ovlašćeni železnički radnici moraju imati legitimaciju za održavanje unutrašnjeg reda u železničkom saobraćaju, na osnovu koje preduzimaju mere propisane u članu 29. ovog pravilnika.

Ovlašćeni železnički radnici dužni su da prilikom preduzimanja mera za koje su ovlašćeni pokažu legitimaciju na zahtev zainteresovanog lica.

Legitimacija se izdaje sa rokom važenja od jedne godine. Važenje legitimacije produžava organizaciona jedinica železničkog transportnog preduzeća koja je legitimaciju izdala.

Evidenciju o izdatim legitimacijama vode organizacione jedinice koje su ih izdale. Evidencija sadrži:

- 1) ime i prezime lica kome je legitimacija izdata;
- 2) radno mesto;
- 3) registarski broj legitimacije;
- 4) datum izdavanja;
- 5) rubriku "napomena" (radi registracije promene radnog mesta, datuma vraćanja legitimacije i sl.).

Oblik, veličina, boja i sadržina legitimacije za održavanje unutrašnjeg reda u železničkom saobraćaju, dati su na obrascu legitimacije (Prilog I) koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 33

Ovlašćeni železnički radnici dužni su da legitimaciju iz člana 32. ovog pravilnika vrate organizacionoj jedinici železničkog transportnog preduzeća koja ju je izdala ako im je prestalo ovlašćenje za održavanje unutrašnjeg reda u železničkom saobraćaju.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Železnička transportna preduzeća dužna su da usklade svoja opšta akta sa odredbama ovog pravilnika u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 35

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o unutrašnjem redu u železničkom saobraćaju ("Službeni list SRJ", br. 74/94).

Član 36

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".

Prilog I

OBRAZAC LEGITIMACIJE OVLAŠĆENIH ŽELEZNIČKIH RADNIKA ZA ODRŽAVANJE UNUTRAŠNJEG REDA U ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Obrazac legitimacije ovlašćenih železničkih radnika za održavanje unutrašnjeg reda u železničkom saobraćaju, dimenzije 85 x 60 mm, štampa se na belom bezdrvnom kartonu 250 mg/m² sa rasterom u sivoj boji, znakom "JŽ" sa obe strane i tekstem u crnoj boji. Tekst je štampan na srpskom jeziku ćiriličnim pismom.

Prva strana

JUGOSLOVENSKE ŽELEZNICE

Železničko transportno preduzeće

LEGITIMACIJA
ZA ODRŽAVANJE UNUTRAŠNJEG REDA U
ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

(ime i prezime)

(radno mesto)

(organizaciona jedinica)

ovlašćuje se da održava unutrašnji red u vozu i na železničkom području

(organizaciona jedinica - područje pruge)

Važi za _____godinu

OVERAVA

Overa produženja važenja:

200__g. MP 200__g. MP 200__g. MP 200__g. MP

Druga strana

Imalac ove legitimacije ovlašćen je da pod uslovima predviđenim Pravilnikom o unutrašnjem redu u železničkom saobraćaju:

- 1) legitimise lica koja se nalaze na železničkom području određenom za pristup, kretanje i zadržavanje i u vozovima ako narušavaju unutrašnji red i propisane mere bezbednosti, odnosno lica koja se zateknu na železničkom području koje nije određeno za pristup, kretanje i zadržavanje i da preduzima mere da se ta lica udalje sa železničkog područja ili iz voza;
- 2) oduzme predmete koji su upotrebljeni za izvršenje prekršaja ili narušavanje unutrašnjeg reda;
- 3) zahteva od organa unutrašnjih poslova posebnu pomoć u sprečavanju narušavanja i uspostavljanju unutrašnjeg reda i pridržavanju propisa o bezbednosti železničkog saobraćaja;
- 4) sprečava pristup, kretanje i zadržavanje neovlašćenih lica na železničkom području koje nije određeno za putnike i druga lica;
- 5) sprečava unošenje u čekaonice i druge prostorije namenjene putnicima i u vozove za prevoz putnika predmeta navedenih u članu 15. Pravilnika o unutrašnjem redu i železničkom saobraćaju koji se ne smeju unositi u stanične prostorije i u vozove za prevoz putnika.